

Toruń, 18 marca 2024

OZZKS/5/III/2024

TEMATY NA SPOTKANIE Z MINISTRĄ SPRAWIEDLIWOŚCI

27.03.2024R.

I. OGÓLNE DOT. WARUNKÓW PRACY, PŁACY, BEZPIECZEŃSTWA

1. Zwiększenie wysokości faktycznie wypłacanego ryczałtu za używanie pojazdu prywatnego do celów służbowych i wycofanie się ze stanowiska Departamentu Wykonywania Orzeczeń i Probacji wyrażonego w piśmie z dnia 17.04.2023r., sygn. DWOiP-IV.5052.14.2023 (ujednolicenie umów, kwestia prawo jazdy). Zabezpieczenie większych środków na 2025r na wypłatę ryczałtów.
2. Zmiany w zakresie Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 2 maja 2023 r. w sprawie standardów obciążenia pracą kuratora zawodowego.

Urealnienie standardów obciążenia pracą kuratora zawodowego w oparciu o analizę czasochłonności wykonywanych zadań, przy tym zmniejszenie ogólnej liczby spraw , w szczególności ilości wywiadów środowiskowych wykonywanych przez kuratora zawodowego w pionie rodzinnym osobiście oraz liczby nadzorów wykonywanych osobiście przez kuratora zawodowego w pionie rodzinnym a także liczby nadzorów powierzonych do wykonania kuratorom społecznym, traktowanie SDE jako dozór

3. Podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia we wszystkich sądach rejonowych w Polsce odpowiednich kart oceny ryzyka zawodowego na stanowisku kuratora zawodowego, oraz zasad przydziału dzieży i obuwia roboczego, lub ekwiwalentu za używanie oraz pranie własnej odzieży i obuwia – pismo z 12.03.2024r. OZZKS 2/III/2024

-
-
4. Zmiana ustawy o drogach publicznych – bezpłatne parkowanie dla kuratorów wykorzystujących pojazdy prywatne w celach służbowych
 5. Zwiększenie środków na przyznanie tytułu dyplomowanego kuratora specjalisty
 6. Realizacja przez Ministerstwo Sprawiedliwości oraz pracodawców zaleceń zawartych w raporcie Centralnego Instytutu Ochrony Pracy - Państwowego Instytutu Badawczego "Przeprowadzenie analizy zagrożeń związanych z pracą kuratora sądowego oraz opracowanie zaleceń służących ich ograniczeniu" m.in. zwiększenie dostępności do szkoleń, oraz superwizji.
 7. Podjęcie przez MS, przy współpracy z MRPiPS działań zmierzających do wpisania do Ustawy o kuratorach sądowych zapisu, że kuratorzy zawodowi wykonują pracę o szczególnym charakterze, o której mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (zgodnie z raportem CIOP - PIB, oraz opinią Rady Legislacyjnej z 18 marca 2022 r. o projekcie ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych z dnia 22.11.2021r.), ewentualnie zapisów, że mogą przechodzić na wcześniejszą emeryturę.
 8. Standaryzacja w zakresie wyposażenia kuratorów w środki bezpieczeństwa osobistego w terenie np. urządzenie „Bezpieczny kurator”.
 9. Ustawowy zapis, że podstawę ustalania wynagrodzenia zasadniczego kuratora zawodowego w danym roku stanowić będzie przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 ogłoszenie w "Monitorze Polskim" pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353 i 794).
 10. Powołanie zespołu roboczego do pracy nad zmianą ustawy o kuratorach sądowych m.in. w zakresie przywrócenia samorządności Kuratorskiej Służby Sądowej.

-
-
11. Doetatyzowanie Kuratorskiej Służby Sądowej w związku z planowanym zwolnieniem 20000 osadzonych z zakładów karnych.

II. KURATELA KARNA

1. Kara ograniczenia wolności:

- a. Zaliczenie okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w poczet kary ograniczenia wolności (art. 57 kkw), wskazywanie pozostałego do wykonania wymiaru kary ograniczenia wolności po zaliczeniu poprzez podanie zarówno zmienionego przedziału czasu jak i godzin pozostałych w tym czasie do wykonania.
- b. Orzekanie kary ograniczenia wolności wobec osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – brak lub marginalna ilość podmiotów w których skazani mogą wykonywać pracę w warunkach chronionych (zgodnie ze wskazaniem z orzeczenia o niepełnosprawności).
- c. Rozszerzenie katalogu form wykonywania kary ograniczenia wolności poprzez umożliwienie dokonywania potrąceń również ze świadczenia emerytalnego, rentowego czy też z prowadzonej działalności gospodarczej.
- d. Uregulowanie kwestii terminu wykonania kary ograniczenia wolności w przypadku nieuwzględnienia wniosku kuratora o orzeczenie kary zastępczej za niewykonaną karę ograniczenia wolności.
- e. Umożliwienie stosowania, w przypadku pracy społecznie użytecznej orzekanej w miejsce nieuiszczonej kary grzywny, przepisu art. 63b kkw.
- f. Włączenie do uczestnictwa w szkoleniach prowadzonych przez KSSiP osób nadzorujących wykonywanie kow/ psu w podmiotach w których jest wykonywana kara.
- g. kwestia wykonywania kary ograniczenia wolności i pracy społecznie użytecznej w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w SDE.

2. Środki karne w trakcie wykonywania kary pozbawienia wolności/ zastępczej kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Obliczanie terminu

stosowania środków karnych w przypadku pobytu w ZK w trakcie ich trwania.

3. Pomoc postpenitencjarna – m.in. zwiększenie środków dla osób zwolnionych z zakładów karnych, problemy wskazane w piśmie z 21.02.2024r., OZZKS/2/II/2024.
4. Kurator penitencjarny – wzmocnienie KSS jako służby probacyjnej – pismo z 25.01.2024r., OZZKS 3/I/2024.
5. Zlecenie kuratorom wywiadów środowiskowych w sprawach należności finansowych – stanowisko DWOiP III-5311-1/05.
6. Traktowanie Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej jako dodatkowych wydziałów wykonawczy- zlecenie przez sędziów wykonawczych kuratorom doręczania wezwań, kierowanie do Zespołów niekompletnych orzeczeń do wykonania np. bez wskazania faktycznego miejsca pobytu osoby objętej postępowaniem.

III . KURATELA RODZINNA

1.Zmiany w zakresie kontaktów małoletniego z osobą uprawnioną w obecności kuratora sądowego.

Konieczne jest pilne podjęcie prac legislacyjnych w celu zmiany ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy w zakresie zasad ograniczenia kontaktów rodziców z dzieckiem art. 113²:

“§ 1. Jeżeli wymaga tego dobro dziecka, sąd opiekuńczy ograniczy utrzymywanie kontaktów rodziców z dzieckiem.

§ 2. Sąd opiekuńczy może w szczególności:

- 1) zakazać spotykania się z dzieckiem;
- 2) zakazać zabierania dziecka poza miejsce jego stałego pobytu;
- 3) zezwolić na spotkanie się z dzieckiem tylko w obecności drugiego z rodziców albo opiekuna, kuratora sądowego lub innej osoby wskazanej przez sąd;
- 4) ograniczyć kontakty do określonych sposobów porozumiewania się na odległość;
- 5) zakazać porozumiewania się na odległość.”.

Kuratorzy sądowi od wielu lat proszą Ministerstwo Sprawiedliwości o zmianę uregulowań dotyczących zasad ograniczania kontaktów rodziców z dziećmi ze względu na znaczne

trudności z wykonywaniem orzeczeń w których kontakty odbywają się w obecności kuratora sądowego oraz potrzebę wprowadzenia uregulowań, które spowodują lepszą skuteczność ich wykonania.

W powyższym zakresie zabiegamy o:

- **wprowadzenie zmian powodujących, że kontakty w obecności kuratora sądowego mogą być wykonywane wyłącznie w dni robocze;**
- **konieczność orzekania o warunkach w jakich mają być wykonywane kontakty:** 1. określone miejsce kontaktu tj. adres, umożliwiające swobodną obserwację przebiegu spotkania; 2. czas trwania; 3. osoby uprawnione do udziału w kontakcie/adnotacja o braku obecności osób trzecich; 4. sposób regulowania zmiany terminów kontaktów/odwoływania i informowania o zmianach; 5. obowiązki stron postępowania - w szczególności obowiązek przygotowania i zachęcania małoletniego przez wiodącego rodzica do udziału w kontakcie z uprawnioną osobą; współpracy z kuratorem sądowym w zakresie prawidłowego przebiegu kontaktu i wykonywania poleceń mających na celu ochronę interesów małoletniego i właściwego wykonania orzeczenia;
- **ograniczanie liczby kontaktów w obecności kuratora do 6-10;**
- **ograniczenia czasu trwania kontaktów do 2-3 godzin;**
- **podjęcie działań: ukierunkowanych na wyeliminowanie orzeczeń o kontaktach realizowanych w dni ustawowo wolne od pracy;**
- **niezwłoczne wydawania postanowień o przyznaniu ryczałtu dla kuratora ze środków Skarbu Państwa (niezależnie od tego, czy strony obciążone są kosztami);**
- **określenie ryczałtu za udział w kontaktach rodzica z dzieckiem na 10% kwoty bazowej za pierwsze 3 godziny trwania kontaktu oraz zwiększenie ryczałtu o 2 % kwoty bazowej, za każdą następną rozpoczętą godzinę;**

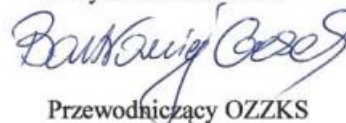
Podjęcie prac w kierunku zmian legislacyjnych dotyczących unormowania w Rozporządzeniu w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania uprawnień i obowiązków kuratorów sądowych kompleksowych przepisów w zakresie wykonywania orzeczeń dotyczących

obecności kuratora przy kontaktach osoby uprawnionej z dzieckiem, w szczególności: zakresu sporządzanej dokumentacji; rodzaju składanych wniosków do sądu; uprawnienia do instruktażu stron mającego na celu zapewnienie prawidłowego przebiegu kontaktu; prawa do żądania informacji i wyjaśnień mających znaczenie dla wykonania orzeczenia; uprawnienia do wydawania niezbędnych poleceń w celu ochrony dobra małoletniego, uprawnienia do przerwania kontaktu a także zawiadomienia prokuratora w wypadkach stwierdzenia znacznego zagrożenia dla dobra dziecka; Wskazanie możliwości odstąpienia od wykonania kontaktu w przypadku zgodnego oświadczenia stron o tym, że kontakt w danym terminie z przyczyn losowych nie jest możliwy do wykonania; Określenie wzoru pouczenia dla stron jako załącznika do rozporządzenia;

2. Zwracamy uwagę na poważne problemy z realizacją orzeczeń sądów opiekuńczych o umieszczeniu małoletnich w pieczy zastępczej z powodu braku miejsc.

Mimo wydanych orzeczeń o umieszczeniu małoletnich poza środowiskiem rodziny, spotykamy się bardzo często z sytuacją, że orzeczenia nie są wykonywane przez wiele miesięcy. Taka sytuacja rodzi tragiczne skutki dla dzieci, które muszą pozostawać w środowiskach rodzin demoralizujących, stosujących przemoc, które mogą doprowadzić do skrajnych sytuacji. Wobec braku miejsc do umieszczania małoletnich, sąd pozostawia nad rodziną nadzór kuratora sądowego, który z jednej strony przyjmuje ogromny ciężar psychiczny spowodowany znacznym ryzykiem wystąpienia nieprawidłowości narażających małoletnie dzieci na zagrożenie zdrowia i życia, z drugiej strony, kurator obarczany jest odpowiedzialnością w przypadku wystąpienia skrajnych sytuacji. Należy zauważyć, że obecna sytuacja jest wysoce nieprawidłowa i zasadne jest podjęcie natychmiastowych zmian w celu jej rozwiązania.

Z wyrazami szacunku:

Przewodniczący OZZKS